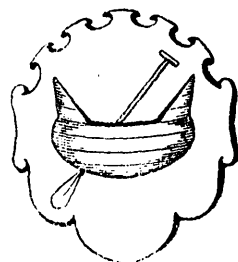

DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i Administracja
Plac Wolności 14. Tel. 28-06.
Adminstr. czynna od g. 8-12 w p.
Redakcja od godz. 2-3 po południu

Prenumerata: Miesięcznie zł. 1.--

M. ŁODZI.

Ogłoszenia: Wiersz nonparel, (cztery
szp. na stronie) zł. 0.20—Przed tekstem
zł. 0.55—za wiersz (dwie szpalty na
stronie) Drobnie zł. 0.05 za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie zł. 0.50

Cena egzemplarza zł. 0.25.

Nr. 33 (408)

Łódź, dnia 16 sierpnia 1927 r.

Rok IX

Treść N-ru: Budowa miejskiego szpitala powszechnego w Łodzi.—Sprawozdanie, Wydziału Kanalizacji i Wodociągów za m. lipiec 1927 r.—Sprawozdanie z działalności Urzędu Stanu Cywilnego za czas od 1 kwietnia do 30 czerwca 1927 r.—Biuletyn Statystyczny. Statystyka prywatnego ruchu budowlanego w Łodzi.—Krcnika miejska. — Życia miast polskich. — Ruch wydawniczy. — Ogłoszenia.

Budowa miejskiego Szpitala Powszechnego w Łodzi.

Kwestją budowy wielkiego miejskiego szpitala powszechnego Samorząd łódzki zajmował się już od szeregu lat.

A kwestja ta dla naszego miasta posiada znaczenie istotnie pierwszorzędne. Spadek, jaki nam pozostał po zaborcach na polu szpitalnictwa, przedstawia się bardzo nikle: dla chorych ogólnych było do dyspozycji 120 łóżek w szpitalach komunalnych, 200 — w szpitalach społecznych, 250 — we fabrycznych — razem 570 łóżek, czyli jedno łóżko w szpitalach ogólnych przypadało na 1.000 mieszkańców. Zaznaczyć należy, że liczba 120 łóżek w szpitalach komunalnych obejmowała 40 łóżek (dla chorych zakaźnych) w szpitalu miejskim, reszta — 80 łóżek — należała do szpitala powiatowego (św. Aleksandra).

Obecnie, po 8 latach gospodarki samorządowej, liczba miejsc dla chorych ogólnych w szpitalach miejskich wzrosła z 40 na 830 łóżek, a nadto Magistrat dysponuje pewną ilością łóżek w szpitalach społecznych (150 w szpitalu Poznańskich, 60 w Ewangelickim) tak, że obecnie Magistrat rozporządza przeszło 1000 łóżek dla chorych ogólnych, czyli jedno łóżko przypada na 500 mieszkańców.

Lecznictwo miejskie zrobiło więc w tych kilku latach olbrzymi krok naprzód, a w parze z tem idzie i znaczny spadek stopy śmiertelności mieszkańców m. Łodzi, mianowicie z 22,1 na 14,0 w odniesieniu do 1000 mieszkańców. Niewątpliwie ważną rolę odegrała tu i ogólna poprawa warunków higienicznych i zdrowotnych naszego miasta, osiągnięta dzięki wyteżonej akcji zdrowotnej Samorządu Miejskiego, jednak udostępnienie lecnictwa szerszym warstwom społecznym było akcją tej czynnikiem bardzo ważnym i doniosłym.

Atoli i dzisiejszy stan szpitalnictwa w Łodzi daleki jest od ideału i pozostawia wiele jeszcze do zyczenia. I tak Miasto nie posiada własnych szpitali specjalnych: dla dzieci, dla położnic i dla umysłowo cho-

rych, skutkiem czego chorych tego rodzaju kieruje się do szpitali społecznych — Anny Marii dla dzieci, Kochanówki dla umysłowo chorych oraz Zakładów Położniczych Towarzystw Dobroczynności Chrześcijańskiego i Żydowskiego.

Jak widać z powyższego, system szpitalnictwa w Łodzi rozdzielony jest na szereg większych i mniejszych zakładów leczniczych — miejskich i prywatnych; ilość posiadanych łóżek rozłożona jest na 8 miejsc leczniczych miejskich (szpitale: na Rałogoszczu, św. Józefa, św. Aleksandra, Marii Magdaleny, sanatorium w Chojnach, 2 sanatoria w Łagiewnikach — z tych jedno letnie — i Zbiornia Miejska), 4 szpitale społeczne oraz 2 Zakłady Położnicze.

Okoliczność ta pociąga za sobą dalsze ujemne konsekwencje. Przedewszystkiem więc stan obecny wpływa w poważnym stopniu na obciążenie budżetu miejskiego, gdyż z wydatków, jakie Miasto łoży na zdrowotność publiczną, 28 proc. pochłaniają szpitale obce, a to z powodu braku odpowiedniej ilości łóżek w szpitalach miejskich.

Dalej stan ten wpływa na znaczne podniesienie ogólnych kosztów administracyjnych, ze względu na konieczność utrzymywania odrębnego personelu administracyjnego, kancelaryjnego i technicznego dla każdego ze szpitali.

Również i pod względem lekarskim stan obecny jest wielce niekorzystny, gdyż utrudnia wprowadzenie do lecznictwa miejskiego szeregu koniecznych przyrządów i aparatów leczniczych, których jednak, ze względu na ich kosztowność, nie można nabyć dla kilku szpitali. Skutkiem tego n. p. lecznictwo świetlne, fizykalne, mechaniczne i t. p. nie we wszystkich szpitalach stoi na tym poziomie, jakich wymaga dzisiejszy stan wiedzy medycznej.

Przytoczyliśmy powyżej kilka okoliczności, przedstawiających ujemne strony dzisiejszego stanu szpitalnictwa w m. Łodzi. Jeżeli dodamy do tego, że, mimo wszelkie wysiłki, łączna ilość miejsc w szpitalach łódzkich jest stanowczo za mała dla potrzeb blisko 600-tysięcznego miasta, w którym kanalizacja jest dopiero w zarodku, któremu brak całego szeregu urządzeń higienicznych i sanitarnych, miasta, cierpiącego na dotkliwy głód mieszkaniowy, który powoduje znaczną zapadalność na choroby zakaźne, a zwłaszcza wpływa na rozszerzanie się „choroby proletariatu”, gruźlicy — to zrozumiemy, że kwestja utworzenia miejskiego szpitala powszechnego jest sprawą pilną, sprawą niecierpiącą zwłoki.

Jeżeli rozwiązanie tej kwestji doznało tak znacznego opóźnienia, przypisać to należy okoliczności, że w pierwszych latach swego istnienia Samorząd łódzki załatwić musiał przedewszystkiem dwie sprawy kapitalnego znaczenia dla miasta, t. j. realizację przymusu powszechnego nauczania, a w związku z tem kwestję budowy gmachów szkolnych, a następnie wykonanie kanalizacji, która w całym świecie uważana jest za alfę i omegę zdrowotności miejskiej. Dopiero po nadaniu odpowiedniego biegu tym poczynaniom, można było przystąpić do trzeciego palącego postulatu, do budowy miejskiego szpitala powszechnego.

Po tragicznej śmierci ś. p. Prezydenta Marjana Cynarskiego, przewodnictwo w Komitecie Budowy Miejskiego Szpitala Powszechnego objął wiceprezydent inż. W. Wojewódzki. Na posiedzeniu w dniu 11 maja r. b. Komitet ukonstytuował się, wybierając na I wiceprzewodniczącego ławnika Wydziału Zdrowotności Publicznej, A. Joela, na II wiceprzewodniczącego — inspektora szpitalnictwa miejskiego, d-ra E. Mittelstaedta, na sekretarza — naczelnika Wydziału Zdrowotności Publicznej, St. Kempnera, na zastępcę sekretarza — kierownika biura Oddziału Sanitarnego W. Z. P., W. Drymera.

Na temże posiedzeniu Komitet przedyskutował obszernie sprawę wyboru terenu pod budowę szpitala, postanawiając w wyniku dyskusji zwrócić się do Magistratu z wnioskiem o niezwłoczne wszczęcie i szybkie przeprowadzenie pertraktacyj w sprawie nabycia, uznanych za najodpowiedniejsze terenów w Julianowie.

Komitet postanowił również zwrócić się do władz centralnych o wydelegowanie do Łodzi specjalistów, którzyby wypowiedzieli swą fachową opinię o powziętej decyzji co do wyboru placu pod budowę.

Uchwały Komitetu przyjęte zostały przez Magistrat, który sprawę przeprowadzenia pertraktacyj z właścicielami gruntów w Julianowie powierzył Wydziałowi Budownictwa.

Następne posiedzenie Komitetu odbyło się w dniu 4 sierpnia. Na posiedzeniu tem Wydział Budownictwa złożył sprawozdanie z pertraktacyj, prowadzonych z właścicielami terenów w Julianowie, wybranych pod budowę szpitala. Pertraktacje te na razie nie są jeszcze ukończone. Jednocześnie Wydział Budownictwa zwrócił się do Wydziału Zdrowotności Publicznej o wyznaczenie z ramienia Komitetu Budowy Szpitala komisji, któraby zbadała wspomniane tereny i ustaliła, czy nadają się one pod budowę szpitala.

Protokół Komisji brzmi:

W dniu 25 lipca 1927 roku członkowie Komitetu Budowy Szpitala Miejskiego, a mianowicie: ławnik W. Z. P. A. Joel, inż. Lisowski, Dr. Gariński, Dr. Arct, Dr. Skalski, Dr. Schweig, Dr. Tochterman, Dr. Mittelstaedt — oglądali plac w Julianowie, proponowany przez Wydział Budownictwa i jednogłośnie uznali:

Plac ten w zupełności nadaje się pod budowę szpitala miejskiego, a to z następujących względów:

- a) obszar zupełnie dostateczny,
- b) grunt piaszczysty, przepuszczalny, położenie dość wysokie,
- c) z trzech stron niema w pobliżu domów mieszkalnych,
- d) kierunek wiatrów, a co za tem idzie zadymienie nie zagraża szpitalowi,
- e) komunikacja narazie nie jest idealna, natomiast, po przeprowadzeniu tramwaju przez ul. Łagiewnicką, będzie zupełnie dobra,
- f) linja kolejowa Widzew-Zgierz, przechodząca przez jeden z kątów placu, pozwala na przeprowadzenie odnogi i ułatwienie dowozu węgla, kartofli i t. p.,
- g) ze względu na możliwość sąsiedztwa kolei oraz zabezpieczenie się od niepożądanych sąsiadów byłoby wskazaniem zakupienie przez miasto całego obszaru 80 ha, — reszta na różne cele — domy dla starców i kalek, choników, ozdrowieńców, domy wychowawcze i t. p.

Łódź, dnia 25 lipca 1927 roku.

(Podpisy)

Opierając się na powyższym protokule, Wydział Budownictwa wyraził opinię, iż należy nadal prowadzić pertraktacje z właścicielami wspomnianych gruntów, uprzednio jednak sporządzić plany pomiarowe terenu, gdyż właściciele planów tych nie posiadają.

W związku z powyższem sprawozdaniem wywiązała się ożywiona dyskusja, w wyniku której postanowiono prowadzić dalej pertraktacje z właścicielami terenów w Julianowie oraz wystąpić do Magistratu z wnioskiem o wyasygnowanie dla dokonania pomiarów — odpowiedniej sumy z kredytów, przeznaczonych na Budowę Miejskiego Szpitala Powszechnego.

Jak wynika z powyższego, Samorząd łódzki zabrał się gorliwie do dzieła budowy miejskiego szpitala powszechnego w Łodzi i jest nadzieja, że sprawa ta wkrótce wejdzie na realne tory, spełniając tym sposobem jeden z najpilniejszych postulatów naszego miasta.

M. T.

Sprawozdanie

Wydziału Kanalizacji i Wodociągów Magistratu m. Łodzi za m. lipiec 1927 roku.

W m. lipcu wykonano ogółem 905 m. b. kanałów, czyli znacznie więcej, niż w czerwcu (710 m. b.) pomimo, iż ogólny stan zatrudnienia spędł z 1720 ludzi (w dn. 30 czerwca) do 1675 (w dn. 30 lipca). Na tę wzmogoną wydajność złożyło się kilka przyczyn:

1) Ilość robotników zatrudnionych akordowo stale wzrasta, tak absolutnie, jak i stosunkowo, co widoczne jest z następującego zestawienia:

Data	Dniówkowi	Proc.	Akordowi	Proc.	Razem
1 maja	1050	70%	441	30%	1491
1 czerwca	1196	69 „	546	31 „	1742
1 lipca	986	56 „	734	44 „	1720
1 sierpnia	818	49 „	857	51 „	1675

2) Przeciętna wydajność pracy na 1 robotnika, aczkolwiek wolno, ale stale podnosi się, co tłumaczy się wzrastającym wyszkoleniem jak i chęcią zwiększenia zarobku.

3) Stan pogody w lipcu w porównaniu do poprzednich miesięcy znacznie się poprawił.

Jednakże ten pomyślny stan robót już w połowie lipca został zakłócony z powodu groźby braku cegły. Zgodnie z umowami, zawartymi na dostawę cegły, do 1 sierpnia r. b. cegielnie winny były dostarczyć 3.550.000 szt. cegły, dostarczyły zaś zaledwie 1.967.000 szt., czyli zaległa ilość wynosi z górą 1.500.000 szt.

W związku z tem Naczelnny Inżynier osobiście odwiedził pięć cegielni, dostarczających cegłę i prowadził pertraktacje z ich przedstawicielami. Jak wyjaśniono na miejscu, nie można liczyć na utrzymanie terminów umowy, wobec czego koniecznym było rozłożenie terminów dostawy cegły na dłuższy przeciąg czasu. Ustalono nowe, ulgowe terminy dostaw i dalszy program robót został dostosowany do tych przewidywanych terminów. W związku z tem każdy odcinek budowy otrzymał ściśle instrukcje, na jaką ilość cegły miesięcznie może liczyć i, że dalsze roboty prowadzić może tylko w granicach, określonych programem dostawy cegły. Wywołało to konieczność redukcji murarzy na kilku odcinkach.

O ile ułożone obecne terminy dostawy będą przez cegielnie dotzymane — jest nadzieja, że program robót tegorocznych, aczkolwiek z opóźnieniem, ukończony zostanie. W przeciwnym razie już w najbliższych tygodniach konieczne się stanie zmniejszenie intensywności robót.

W lipcu miał miejsce w Łodzi 3-tygodniowy strejk robotników mularskich; jednakże strejk ten na roboty kanalizacyjne, za wyjątkiem I Odcinka, nie rozpowszechnił się i, pomimo kilkakrotnych prób ze strony strejkujących, mularze i pomocnicy stanowczo oparli się agitacji strejkowej.

Odcinek I. Mularze samowolnie porzucili pracę w dniu 12. VII. Wobec tego w dniu 14. VII budowa kanału została zamknięta, pompowanie wody przerwano, wykop został zalany. Już w kilka dni potem mularze zgłosili się do pracy, jednakże robota mularska zorganizowana i nanowo rozpoczęta została dopiero w dniu 28. VII.

Cała ilość robotników przerzucona została na roboty ziemne przy głównym wylocie do Neru. Wykonano w lipcu zgórá 17.000 m³ wykopu otwartego, czyli blisko połowę całej ilości robót ziemnych przy wylocie. Ziemię przewieziono na odległość około 500 m., podwyższając skarpy tej części wylotu, która wypada w nasypie. Odarniowano skarpy wylotu na powierzchni 1.650 m².

Odcinek II. Robota posuwa się normalnie naprzód w przeciętnej głębokości 9,5 metr., przy szerokości wykopu w świetle 3,8 m. Grunt zwiezły (III kateg.) z obfitym dopływem wody podskórnej. Pracuje stale 6 pomp elektrycznych o średnicy od 2 do 4 cali. Wykonano:

wykopu	— 5150 m ³
sklepienia dolnego	— 165 m. b.
sklepienia górnego	— 165 m. b.

Odcinek III. Robota idzie normalnie, głębokość wykopu, obecnie 8-metrowa, stopniowo i stale wzrasta. Wobec tego koniecznym się okazało uruchomienie dziesiątej brygady akordowej. Pompowanie odbywa się zapomocą dwóch pomp elektrycznych stale i trzeciej pracującej dorywczo. Wykonano:

wykopu	— 4.440 m ³
sklepienia dolnego	— 160 m. b.
sklepienia górnego	— 174 m. b.

Odcinek IV. Fatalne warunki gruntu, o których była mowa w poprzednich sprawozdaniach miesięcznych, w lipcu dały się specjalnie we znaki. Na długości 25 metrów, pomimo rozszerzenia wykopu, defiguracja szalowania uniemożliwiła prawidłowe wykonanie robót mularskich. Koniecznym się okazało rozebranie częściowo wykonanych robót mularskich, przeszalowanie wykopu i ujęcie go w ścianki szpuntowe, a dopiero po ukończeniu tych dodatkowych robót udało się wykonać murowanie kanału.

Dwukrotna ulewa w nocy 10 lipca zatopiła wykop; odpompowanie wody i oczyszczenie z namułu trwało 3 dni i dopiero 14/VII wznowiona została robota mularska.

W drugiej połowie miesiąca warunki robót ziemnych uległy znacznej poprawie: kurzawka zginęła, grunt stał się ściślejszy i jest nadzieja, że najgorsze minęło. Wykonano:

wykopu	— 2.279 m ³
kanału 2.40x2.40	— 6 m. b.
kanału J. VIII	— 232 m. b.

Odcinek V. Wykonywał roboty jednocześnie w 4-ch miejscach:

- 1) wykończenie kanału rurowego i włazów na ulicy Gdańskiej,
- 2) wykończenie bocznego wejścia dwóch włazów i tunelu na rogu ul. 6 Sierpnia i Piotrkowskiej,
- 3) 6 studzienek ulicznych na ul. Nawrot i
- 4) kanał rurowy D30 na ul. Zielonej od Gdańskiej do Pańskiej.

Roboty oznaczone 1) — 3) zostały wykończone tak, że z początkiem sierpnia główna robota już mogła być skoncentrowana na ul. Zielonej. Wykonano;

wykopu — 1675 m³
 kanału J. III na ul. 6 Sierpnia — 16 m. b.
 rur D45 na ul. Gdańskiej — 117 m. b.
 rur D30 „ „ Zielonej — 195 m. b.

a prócz tego 6 studzienek na ul. Nawrot. Studzienki te zostaną uruchomione z chwilą przebrukowania nawierzchni. Będą to pierwsze czynne studzienki uliczne nowej sieci kanalizacyjnej.

Ogółem w lipcu r. b. wykonano kanałów (w m. bież.):

Odcinki	2.50 x 300	240 x 240	J. VIII	J. III	D45	D30	Razem
II	165						165
III	174						174
IV		6	232				238
V				16	117	195	328
	339	6	232	16	117	195	905

W poprzednich miesiącach r. b. wykonano 1.664 m. b., w lipcu — 905, czyli razem w 1927 r. wykonano 2.569 m. b. kanałów.

Kopalnia piasku i betoniarnia prowadziły swe roboty normalnym trybem.

Dział Starych kanałów przystąpił do układania kanału D100 z rur betonowych od ul. Cymera przez Zgierską — Groszanę do ul. Łągowickiej. Kanał ten ma zastąpić rów otwarty, przechodzący obecnie przez szereg zabudowanych posesyj prywatnych, a znajdujący się w fatalnym antyhygienicznym stanie, zanieczyszczający całą okolicę i będący przyczyną wylewów nawet w czasie zwykłych deszczów. Nowy kanał, długości 600 metrów, idący ulicami miejskimi, a nie przez posesje prywatne, da możliwość zasypiania cuchnącego rowu i przyczyni się do uzdrowotnienia całej okolicy. W lipcu ułożono 46 m.b. rur D100. Ukończono również roboty przy murowaniu kanału przez posesję Ks. Salezjanów na ul. Wodnej i przy betonowaniu rowu ściekowego dla wód burzowych od szosy Pabjanickiej do rzeki Jasieni na długości 150 m.b. W lipcu ukończono również przebudowę mostu na rz. Jasień przy ul. Wólczańskiej, zastępując dawne drewniane i podgniłe belki belkami żelaznymi oraz dając nowy pokład i balustrady.

STAN ZATRUDNIENIA.

30 czerwca

30 lipca

Dniówk. Akord. Razem Dniówk. Akord. Razem

1) Biuro główne	5	—	5	5	—	5
2) Dział Gospodarczy	89	42	141	72	30	102
3) Odcinek I	241	111	352	157	174	331
4) „ II	92	254	346	93	252	345
5) „ III	148	144	292	90	211	301
6) „ IV	120	140	260	125	148	273
7) „ V	125	43	168	118	42	160
8) Betoniarnia i kop. piasku	45	—	45	46	—	46
9) Kop. piasku-Lubl.	10	—	10	10	—	10
10) Kop. żwiru	21	—	21	19	—	19

	30 czerwca			30 lipca		
	Dniówk.	Akord.	Razem	Dniówk.	Akord.	Razem
11) Stare Kanały	82	—	82	79	—	79
12) Skład budowy kan.	4	—	4	4	—	4
13) Różne	4	—	4	—	—	—
Razem	986	734	1720	818	857	1675

DZIAŁ GOSPODARCZY.

W ciągu lipca nadeszło wagonów:

z cegłą	—	136
z cementem	—	4
z drzewem	—	1
z kamionką	—	15
różnych	—	4

Razem 160 wagonów — około 2.400 tonn

Materiał ten został przyjęty, rozsortowany i rozesłany na Odcinki.

SPRAWOZDANIE KASOWE za LIPIEC 1927 r.

<i>Wpływy:</i> Pozostałość na 1 lipca	Zł.	47.420.65
z Kasy Miejskiej	"	550.635.76
z opłat za Utrzymanie Starych Kanałów	"	2.015.60
Depozyty, niepodjęte zarobki, areszty	"	3.951.17
Razem	Zł.	604.023.08

<i>Rozchody:</i> Nowe Kanały:			
Materiały, cła i przewozy			Zł. 164 701.97
Robocizna: miesięczni	Zł.	25.740.90	
dniówkowi	"	154.203.52	
akordowi	"	172.287.25	
przedsiębiorcy	"	31.046.04	" 383.277.71
Utrzymanie i rozbudowa Starych Kanałów:			
Robocizna: miesięczni	Zł.	727.60	
dniówkowi	"	15.135.75	
akordowi	"	72.80	
przedsiębiorcy	"	1.864,82	" 17.800.97
Różne wydatki			" 12.392.04
Depozyty			" 239.85
Pozostałość na 1 sierpnia 1927 r.			" 25.610.54
Razem	Zł.	604.023.08	

SPRAWOZDANIE KASOWE za CZAS od I.I.-27 r. do I.VII. 1927 r.

<i>Wpływy:</i> Pozostałość na 1 stycznia 1927 r.	Zł.	66.217.88
Z pożyczki Państwowej	"	260.000.00
Z Kasy Miejskiej na nowe kanały	"	1.880.000.00
" " na Utr. St. Kan.	"	171.689.83
Opłaty Kanałowe St. Kan. i inne	"	15.781.75
Depozyty, kaucje, areszty	"	5.685.79
	Zł.	2.402.375.25

<i>Rozchody:</i> Nowe Kanały:			
Materiały, cła i przewozy		Zł.	730.837.67
Robocizna: miesięczni	Zł. 183.626.73		
dniówkowi	„ 634.542.67		
akordowi	„ 378.268,11		
przedsiębiorcy	„ 189.959,60		
zapomogi	„ 59.762.81	„	1.446.159.92
Utrzymanie i rozbudowa	St. Kan.:		
Materiały:	Zł. —		
Robocizna: miesięczni	„ 6.664.56		
dniówkowi	„ 41.342.27		
akordowi	„ 146.80		
przedsiębiorcy	„ 3.925.42		
zapomogi	„ 3.159.50	„	55,23855
Zakup gruntów		„	65.619.97
Różne		„	77.279.56
Depozyty, kaucje		„	1.629.04
Pozostałość na 1 sierpnia 1927 r.		„	25.610.54
		Razem	Zł, 2.402.375.25

Sprawozdanie

z działalności Urzędu Stanu Cywilnego za czas od 1. IV. do 30 VI. r. b. wł.

Działalność Urzędu Stanu Cywilnego w okresie sprawozdawczym przedstawia się, jak następuje:

Zarejestrowano:	do 8 dni		do roku		ponad rok		Razem
	chłopc.	dziewcz.	chłopc.	dziewcz.	chłopc.	dziewcz.	
Żydów:	57	15	179	149	94	136	630
Baptystów:	1	—	—	1	—	1	3
Ewangiel.-chrześc.:	—	—	—	1	—	—	1
Chrześc.-desydent:	—	—	1	1	—	—	2

Na ogólną ilość dzieci, zarejestrowanych w terminie 8-dniowym, t. j. w terminie, przewidzianym przez art. 97 K. C. P., było 13 dzieci martwourodzonych płci męskiej i 6 — żeńskiej.

Sporządzono 214 akt ślubu żydów i 6 — baptystów, przyczem uprawniono 32 dzieci naturalnych, wskutek czego zabezpieczono im, na zasadzie art. 291 K. C. P., prawa osobiste i majątkowe dzieci ślubnych.

Zarejestrowano 336 zgonów żydów, 5 — baptystów i 2 — chrześcijańskich dysydentów. W myśl art. 54 Prawa o małżeństwie z 1836 r. sporządzono 51 akt znania oraz poświadczono 225 zapowiedzi ślubu. Z archiwum Urzędu wydano 1822 pełnych wyciągów i 1319 skrótów. Uznano 3 małżeństwa za rozwiązane przez rozwód oraz sprostowano 4 akta urodzenia i 1 — śmierci, o czem, zgodnie z § 85 K. C. P., uczyniono adnotacje na odnośnych aktach, a odpisy przesłano do archiwum hipotecznego, celem wciągnięcia ich do duplikatów.

Sporządzono i przesłano tygodniowe wykazy statystyczne i kartki indywidualne do miejskiego Wydziału Statystycznego oraz wykazy śmierci do Urzędu Skarbowego w Łodzi. Załatwiono korespondencję z gminami politycznymi i władzami w 902 sprawach.

Zgodnie z instrukcją b. Rady Administracyjnej z r. 1861 i pismem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 26 lutego 1920 roku L. dz. 12245/5967, przesłano do miejskich i wiejskich gmin politycznych wykazy z zaimmatrykulowanymi urodzonymi, ślubami i zgonami, celem poczynienia odpowiednich wzmianek w księgach stałej ludności.

W miesiącu maju odbyło się posiedzenie Komisji dla ustalenia wieku popisowych żydów, na którym rozpatrzono 3 podania w sprawie określenia wieku. Stosownie do reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 16. I. 1925 r. L. dz. 4667, sporządzono i wydano 1 świadectwo możliwości zawarcia ślubu zagranicą.

Kasa Urzędu w okresie sprawozdawczym wykazała wpływów zł. 11.138.05, przyczem, po wylegitymowaniu się z pobierania zapomóg z miejskich instytucji opieki społecznej, zwolniono z opłat 228 osób.

Nadwyżka wpływów, zgodnie z uchwałą Magistratu z dnia 23. III. r. b. Nr. 252 oraz uchwałą Rady Miejskiej z dnia 7 IV. r. b., przekazana została na zorganizowanie kartoteki.

KRONIKA MIEJSKA

— **Osobiste.** W dniu 12 b. m. rozpoczął urlop wypoczynkowy p. o. naczelnika Wydziału Podatkowego, p. E. Richter.

W dniu 16 b. m., po powrocie z urlopu wypoczynkowego objął urządowanie wicedyrektor Zarządu Miejskiego, p. M. Kalinowski.

Tegoż dnia powrócił z urlopu i objął urządowanie naczelnik Wydziału Statystycznego, p. E. Rosset.

— **Wycieczki Polaków z Ameryki w Łodzi.** W dniu 8 sierpnia r. b. o godz. 6.50 rano na stację Łódź-Kaliska przybyło około 40 uczestników wycieczki Zjednoczonych Komitetów im J. Piłsudskiego z Ameryki, powracających z uroczystości legjonowych w Kaliszu.

Na peronie, bogato przybranym zielenią i chorągwiemi w barwach narodowych, przywitał wycieczkę w imieniu p. Wojewody p. Naczelnik J. Dychdalewicz, poczem imieniem władz miejskich witał wycieczkę p. Wiceprezydent miasta inż. W. Wojewódzki.

Następnie uczestnicy wycieczki

udali się do restauracji kolejowej, pięknie udekorowanej krzewami i kwieciami z Miejskiej Hodowli Roślin, gdzie spożyli śniadanie, poczem pociągiem tramwajowym udali się do fabryki Widzewskiej Manufaktury.

Po powitaniu przez członków dyrekcji fabryki, uczestnicy wycieczki zwiedzili fabrykę, a następnie pociągiem tramwajowym udali się na objazd po najważniejszych ulicach miasta.

Uczestnicy wycieczki opuścili Łódź o godz. 11.50 przed poł., żegnani na stacji Łódź-Fabryczna przez członków Komitetu Przyjęcia.

Tegoż dnia o godz. 10.39 przed poł. przybyła z Warszawy do Łodzi wycieczka Weteranów Armji Polskiej z Ameryki w liczbie około 100 osób.

Na stacji Łódź-Kaliska oczekiwali na wycieczkę członkowie Obyw. Komitetu Przyjęcia Wycieczki, reprezentanci władz państwowych, komunalnych, wojskowych, przedstawiciele związków i organizacji społecznych ze sztandarami, kompanja

honorowa 4 p. a. c. z orkiestrą 28 p. p. Strz. Kan. i t. d.

Przybyłych gości, po przejściu przed frontem Kompanji Honorowej i przedstawicieli organizacyj, powitał w imieniu p. Wojewody p. Naczelnik dr. Gutek, a następnie w imieniu Zarządu Miejskiego p. Wiceprezydent inż. W. Wojewódzki, poczem orkiestra odegrała hymn państwowy. W imieniu Komitetu wycieczki odpowiedział pułk. dr. T. Starzyński.

Z dworca uczestnicy wycieczki pociągami tramwajowymi udali się na Plac Reymonta, gdzie przesiadli się do pociągu roboczego, który zawiózł ich na roboty kanalizacyjne na Rokiciu. Tam uczestnicy wycieczki zeszliz włazem kanałowym pod ziemię i udali się przez wykonane kanały na Lublinek, gdzie w specjalnie ustawionym wielkim namiocie płóciennym spożyto śniadanie.

Podczas śniadania powitał gości w imieniu Wydziału Kanalizacji p. inż. S. Skrzywan, poczem wygłoszono kilka przemówień okolicznościowych, zakończonych dłuższą, serdeczną przemową pułk. Starzyńskiego.

Z Lublinka pociągiem roboczym powrócono na Plac Reymonta, skąd udano się do Katedry św. Stanisława Kostki. W Katedrze, po odprawieniu modłów, powitał wycieczkę dłuższem przemówieniem J. E. Ks. Biskup W. Tymieniecki, poczem udzielił obecnym pasterskiego błogosławieństwa.

Następnie uczestnicy wycieczki udali się do fabryki Scheiblera i Grohmana, po zwiedzeniu której odwiezieni zostali do swych kwatcr.

O godz. 8 wiecz. w restauracji „Tivoli” odbył się obiad, wydany na cześć wycieczki przez Zarząd Miejski. W obiedzie, prócz uczestników wycieczki, wzięli udział członkowie Komitetu Przyjęcia oraz zaproszeni goście. Podczas obiadu wygłoszono szereg przemówień; m. in. witał wycieczkę imieniem Rady Miejskiej wiceprezes p. Z. Fiedler.

Imieniem Komitetu wycieczki przemawiali p. p. prezes dr. T. Starzyński oraz radny m. Chicago, S. Adamkiewicz. W odpowiedzi obu mówcom dłuższe przemówienie wygłosił p. wiceprezydent W. Groszkowski.

W czasie obiadu przygrywała orkiestra 28 p. S. K., a chóry Tow. Śpiew. im. Moniuszki, powitawszy gości „Hasłem”, wykonały szereg pieśni ludowych i narodowych.

— **Powrót dzlatwy [z kolonii letnich.** W niedzielę, dnia 14 sierpnia rb., powróciło do Łodzi 150 wychowanków V Miejsk. Domu Wychowawczego oraz I Miejskiej Bursy dla chłopców. Chłopcy ci przebywali w ciągu 1 i pół miesiąca na koloniach letnich w Warcie.

We wtorek, dnia 16 b.m. powróciło do Łodzi, po 6-tygodniowym pobycie w obozie harcerskim pod Słotwinami, 20 harcerek-wychowanek III Miejskiego Domu Wychowawczego,

— **Walka z chorobami zakaźnymi.** Akcja walki z chorobami zakaźnymi na terenie m. Łodzi, prowadzona przez Oddział Sanitarny Wydziału Zdrowotności Publicznej, w ciągu czerwca r. b. przedstawiała się następująco:

Przeprowadzono szczepienia ochronne przeciwtyfusowe (w postaci pigulek) u otoczenia chorych — 40 oraz u wszystkich mieszkańców domów: przy ul. Łagiewnickiej 25 (103 osoby), Młynarskiej 28 (149 osób), Kilińskiego 176 (89 osób), Kątnej 24 (226 osób) oraz Szarej (139). Ogółem zaszczepiono 746 osób, (w maju 110).

Zbadano w Instytucie Badawczym wodę pod względem chemicznym z 76 studzien. Z tego była zdatna do picia woda z 51 studzien, zdatna po przegotowaniu — z 6, niezdatna — 14 oraz szkodliwa dla zdrowia — z 5 studzien.

Pod względem bakteriologicznym zbadano w Pracowni Bakteriologicznej wodę z 91 studzien. Doko-

nano nocnych oględzin sanitarnych — 4, skontrolowano 89 dołów biologicznych.

Zaszczepiono ospę ochronną u 117 dzieci, urodzonych w 1926 roku.

W Miejskiej Izbie Odkażającej dokonano 226 odkażeń po chorobach zakaźnych w 355 ubikacjach o pojemności 20.794 mtr. sześcienn. oraz odkażono 454 sztuki rzeczy o wadze 257 klg.

W okresie sprawozdawczym w Domu Izolacyjnym osób izolowanych nie było.

Miejska Pracownia Bakteriologiczna dokonała ogółem 645 rozmaitych badań, z tego badań krwi — 480, nalotów — 33, klinicznych 110, różnych — 22.

— **Posiedzenie w sprawie oświetlenia miasta.** W dniu 9 b.m. odbyło się w Magistracie pod przewodnictwem p. wiceprezydenta inż. W. Wojewódzkiego, w obecności Naczelnika Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich, p. inż. E. Berlinera — posiedzenie w sprawie oświetlenia miasta, w którym wzięli udział przedstawiciele Centralnego stowarzyszenia nieruchomości, Pierwszego stowarzyszenia nieruchomości, Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości chrześcijan przedmieść m. Łodzi oraz Pierwszego stowarzyszenia nieruchomości chrześcijan przedmieść m. Łodzi.

Posiedzenie zagał p. wiceprezydent Wojewódzki, wyjaśniając obecnym, iż posiedzenie zwołane zostało, celem ustalenia ulic, dotychczas pozbawionych oświetlenia, na których na długości około 10 klm. w roku przyszłym Magistrat projektuje zainstalować oświetlenie elektryczne na podstawie dodatkowej umowy do uprawnienia rządowego, zawartej z Elektrownią Łódzką.

W wyniku dyskusji postanowiono, iż przedstawiciele Związków właścicieli nieruchomości na specjalnie zwołanych przez siebie zebraniach swych członków — omówią dokładnie tę sprawę, poczem,

najpóźniej do dnia 1 października r.b., zwrócić się do Magistratu z konkretnym projektem.

— **Z Miejskiej Galerji Sztuki.** Według danych cyfrowych, posiadanych przez Wydział Oświaty i Kultury, działalność Miejskiej Galerji Sztuki w ciągu lipca r. b. przedstawiała się następująco:

W okresie sprawozdawczym w lokalu Galerji gościła wystawa zbiorowa prac artystów pod nazwą „Portret kobiecy”.

Ogółem wystawę w lipcu zwiedziło 958 osób, w tem 652 za biletami płatnymi i 306 bezpłatnie.

— **Lustracja dzieci na kolonjach letnich.** W niedzielę dn. 7 b. m. ławnik - przewodniczący Wydziału Opieki Społecznej, p. Wł. Adamski w towarzystwie zastępcy naczelnika Wydziału p. Wł. Gralińskiego zwiedzał kolonie letnie w Pniewie i Otorowie w Poznańskiem, na których przebywa 70 dziewcząt z III-go Miejskiego Domu Wychowawczego.

W wyniku lustracji stwierdzono, że dziewczęta przebywają w pięknej, zdrowej okolicy i znajdują się pod troskliwą opieką S. S. Urszulanek. Nadzwyczaj obfite i posilne pożywienie, jak również pobyt przez cały czas na powietrzu oraz korzystanie z kąpeli w jeziorze i słonecznych na plaży — sprawiło, że dziewczęta wyglądają dobrze i znacznie przybyło im na wadze.

Dziewczęta przebywają na kolonjach od 1 lipca r.b. i znajdować się tam będą do dnia 1 września.

— **O czystość ciała.** Według danych cyfrowych, posiadanych przez Oddział Sanitarny Wydziału Zdrowotności Publicznej, działalność Miejskich Zakładów Kąpielowych w ciągu czerwca r. b. przedstawiała następująco:

W okresie sprawozdawczym ze wszystkich zakładów kąpielowych korzystało ogółem 30.699 osób. Z tego w I-ym Miejskim Zakładzie Kąpielowym przy ul. Wodnej Nr. 25 wykapano 14.518 osób, ostrzyżono

200, odwieszono 65; w II-gim Miejskim Zakładzie Kąpielowym przy ul. Szkolnej Nr. 11 wykąpano ogółem 8258 osób, ostrzyżono 459, odwieszono 6.000 osób; w kąpieliskach szkolnych — 7.923 dziatwy szkolnej.

Z ogólnej ilości kąpeli przypada na kąpiele płatne — 8.970, kąpiele dzieci szkolnych — 15.299, kąpiele osób zawszonych — 891, kąpiele przymusowe — 726, kąpiele na rachunek Kasy Chorych — 282, kąpiele bezpłatne — 4.531 osób.

Ogólna frekwencja osób, korzystających z kąpielisk miejskich w okresie sprawozdawczym, w porównaniu z miesiącem majem, spadła o 12.669 osób. Zmniejszenie się liczby kąpeli tłumaczy się okresem wakacyjnym,

— **Z Gimnazjum Miejskiego im. J. Piłsudskiego.** Wydział Oświaty i Kultury komunikuje, że w Miejskim Gimnazjum im. J. Piłsudskiego są jeszcze wolne miejsca w klasie IV, VII i VIII.

Podania przyjmuje kancelarja szkoły (Sienkiewicza 46) codziennie od godz. 10 do 13 — do dnia 27 sierpnia r. b. włącznie.

Egzaminy rozpoczną się w początkach września r. b.

— **Koncerty w parkach miejskich.** Na ostatniem posiedzeniu Magistratu postanowiono, na skutek inicjatywy Urzędu Wojewódzkiego, urządzić dwa razy w tygodniu w parkach miejskich koncerty orkiestr wojskowych, orkiestry policyjnej i innych.

Koncerty odbywać się będą w każdy czwartek i niedzielę we wszystkich parkach miejskich, t. j. im. Sienkiewicza, im. Ks. Poniatowskiego, Zródlika, 3-go Maja i Staszica.

W związku z tem Magistrat postanowił powiększyć ilość ławek w parkach miejskich, Zródlika i 3-go Maja.

— **Stan zdrowotny miasta.** W ciągu czerw. r. b. do Wydz. Zdrowotności Publicznej (Oddział Sanitarny) zgło-

szono następujące wypadki chorób zakaźnych w Łodzi: dur brzuszny — 14 (w maju 22 wypadki), dur plamisty — 0 (1), czerwotka — 7 (1), płonica — 50 (55), błonica — 44 (55), róża — 0 (4), dretwica karku — 1 (1), gorączka połogowa — 5 (8), odra — 124 (158), krztusiec — 32 (16), ogółem 277 (321) wypadków.

Z powyższego zestawienia wynika, że w czerwcu r. b. zanotowano zmniejszenie się — za wyjątkiem czerwotki i krztuśca — liczby wypadków wszystkich chorób zakaźnych, zwłaszcza zaś na uwagę zasługuje mała ilość przypadków duru brzuszego, mianowicie 14; jest to najniższa liczba przypadków duru brzuszego w m. czerwcu, jaką notowano w ciągu ostatnich 4 lat.

— **Z Miejskiego Biura Pośrednictwa Pracy.** Działalność Miejskiego Biura Pośrednictwa Pracy dla służby domowej (Piotrkowska 92) obrazują poniższe dane, zaczerpnięte z Wydziału Opieki Społecznej, a dotyczące działalności tej ze wszechmiar pożytecznej instytucji za lipiec r. b.:

W okresie sprawozdawczym zgłosiło się do Biura: Służących do wszystkiego 155 (otrzymało pracę 123), kucharek 18 (16), pokojówek 10 (8), bon 3 (2), posługaczek 5 (2), nianiek 5 (3), kelnerok 5 (2), gospodyń 3 (1), kawiarek 1 (0), nauczycielek 1 (0). Ogółem 206 (157) osób.

Prócz tego z Biura Pośrednictwa Pracy korzystało powtórnie 21 osób,

— **Wystawa Prób i Wzorów w Łodzi.** W czasie od 15 września do 15 października r. b. odbędzie się w Helenowie Wystawa Ruchoma Prób i Wzorów Przemysłu Krajowego.

W związku z tem Komitet Wystawy zaprosił Magistrat do wzięcia udziału w Wystawie i umieszczenia swych eksponatów.

Sprawa ta była rozważana na ostatniem posiedzeniu Magistratu który postanowił upoważnić dyr. która Zarządu Miejskiego, p. J. Za-

lewskiego, aby porozumiał się ze Wydziałami Magistratu co do wzięcia udziału w Wystawie i przedstawił Magistratowi kosztorys ekspozycji.

— **Kursy higieny publicznej.** Wydział Zdrowotności Publicznej otrzymał z Państwowej Szkoły Higieny w Warszawie pismo zawiadamiające, iż przyjmuje się zapisy na roczny kurs higieny publicznej dla lekarzy-kandydatów do publicznej służby zdrowia (lekarzy powiatowych, lekarzy miejskich, higienistów wojskowych, higienistów szkolnych). Kurs rozpocznie się dn. 1 października r.b. w Warszawie.

Oplata za roczny kurs wynosi 60 złotych, płatne w ratach półrocznych. Przy Państwowej Szkole Higieny istnieje bursa, gdzie za opłatą 6 złotych dziennie od osoby słuchacze mogą otrzymać mieszkanie i całkowite utrzymanie.

Program kursów obejmuje: studjum medycyny sądowej i psychiatrii społecznej, bakterjologii, nauki o odporności serologję i zoologję lekarską, fizjologję i higienę żywienia, fizjologję i higienę pracy, inżynierję sanitarną, epidemiologję i statystykę, higienę społeczną i administrację sanitarną. Po skończonych kursach odbędzie się praktyka administracyjno-sanitarna.

W roku szkolnym 1926/27 między innymi słuchaczami kursu ukończył lekarz sanitarny, dr. Edmund Libiszowski, delegowany na kursy przez Magistrat m. Łodzi.

Z ŻYCIA MIAST POLSKICH.

Nowy Magistrat m. Łowicza.

Na ostatniem posiedzeniu nowoobranej Rady Miejskiej m. Łowicza dokonano wyborów Zarządu Miejskiego w następującym składzie: burmistrz K. Baca, wiceburmistrz J. Drzewiecki, ławnicy: pos. Sledziński, P. Czerwiński i A. Wartski.

Unieważnienie wyborów.

Władze administracyjne unieważniły dokonane niedawno wybory do rady miejskiej w Korcu z powodu stwierdzonego pogwałcenia regulaminu wyborczego.

Rozwiązanie rady miejskiej w Nieszawie,

Wydział powiatowy rozwiązał radę miejską w Nieszawie. Nowe wybory będą wkrótce przeprowadzone.

Ruch wydawniczy.

Rocznik Statystyczny m. Łodzi.

W ostatnich dniach opuścił prasę „Rocznik Statystyczny miasta Łodzi” na rok 1926, wydany przez Magistrat m. Łodzi pod redakcją naczelnika Wydziału Statystycznego, p. E. Rosseta.

Jak wynika z przedmowy, w tegorocznem wydaniu ogłoszono po raz pierwszy dane, dotyczące zaдрzewienia, oświetlenia i zabrukowania ulic i placów, zestawiono dane, obrazujące rozwój poszczególnych odłamów narodowościowych ludności miasta Łodzi w ciągu ubiegłego trzydziestolecia, rozszerzono wydatnie dział statystyki życia gospodarczego, po raz pierwszy ogłoszono dane z zakresu statystyki podatków państwowych oraz wprowadzono szereg dalszych zmian w kierunku rozszerzenia i pogłębienia treści tej publikacji.

„Rocznik Statystyczny m. Łodzi za rok 1926” stanowi pokaźny tom, który na 358 tablicach zawiera dane z wszelkich dziedzin życia miasta i działalności samorządu łódzkiego.

„Rocznik” wydany jest w dwu językach: polskim i francuskim. Dzieło to stanowi cenne źródło informacji o stanie i potrzebach miasta, a zarazem jest czynnikiem propagandy Łodzi zarówno w kraju, jak i zagranicą. Rocznik przedstawia się ze wszechmiar okazale.

BIULETYN STATYSTYCZNY.

Opracowano w Wydziale Statystycznym Magistratu m. Łodzi.

Statystyka prywatnego ruchu budowlanego w Łodzi.

Rok Miesiąc		Rozpoczęte budowle				Zakończone budowle					
		Ogółem	w t e m			Ogółem	w t e m				Izb mie- szkalnych
			miesz- kalne	przem. i handl.	inne		miesz- kalne	przem. i handl.	inne		
Nowe budowle.											
1923		261	108	66	87	207	55	68	84	400	
1924		316	123	72	121	284	103	71	110	622	
1925		275	159	32	84	186	82	38	66	492	
1926		391	240	51	100	321	177	50	94	1213	
Styczeń	1927	13	7	2	4	47	29	3	15	160	
Luty	"	21	7	10	4	32	13	7	12	103	
Marzec	"	10	7	1	2	24	12	3	9	53	
Kwiecień	"	30	20	5	5	45	17	8	20	123	
Maj	"	18	12	5	1	12	5	6	1	17	
Czerwiec	"	9	8	1	—	11	8	2	1	80	
Ogółem 6 miesięcy		101	61	24	16	171	84	29	58	536	
Nadbudowy i przebudowy.											
1923		118	66	39	13	75	37	23	15	316	
1924		94	35	35	26	111	50	31	30	383	
1925		50	33	10	7	79	48	20	11	253	
1926		69	39	23	7	78	37	26	15	457	
Styczeń	1927	2	1	1	—	4	2	2	—	10	
Luty	"	5	2	3	—	6	3	3	—	21	
Marzec	"	3	—	3	—	3	1	2	—	8	
Kwiecień	"	6	5	1	—	1	1	—	—	2	
Maj	"	8	7	—	1	2	1	1	—	2	
Czerwiec	"	2	1	1	—	4	3	1	—	28	
Ogółem 6 miesięcy		26	16	9	1	20	11	9	—	71	

Źródło: Sprawozdania miesięczne Inspekcji Budowlanej m. Łodzi.

Ogłoszenie.

Opierając na Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1926 roku „O regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów oraz odzieży i obuwia przez wyznaczanie cen” (Dz. Ust. Rzpl. Pol. Nr. 18 poz. 101), na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. Rz. P. Nr. 91, poz. 527) oraz na uchwale Magistratu m. Łodzi Nr. 355 z dnia 16 kwietnia 1926 roku, niniejszem podaję do wiadomości mieszkańcom m. Łodzi, co następuje:

Uchwałą Magistratu m. Łodzi Nr. 810 z dnia 16 sierpnia 1927 roku zostały wyznaczone ceny maksymalne:

na przetwory zbóż chlebowych za 1 kg.

1. mąka pszenna I gat. w detalu	zł. 0.88—
2. pieczywo pszenne (bułki)	zł. 1.25
3. chleb żytni pytłowy 65 ⁰ / ₀	zł. 0.65
4. chleb razowy	zł. 0.50

W myśl zacytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów § 7, wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Zaznaczam, że, zgodnie z § 10 i 11 wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów, winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nieujawnienia tych cen w cennikach właściwych przedsiębiorstw handlowych—będą karani przez władzę administracyjną I instancji według art. 4 Rozp. Prez. Rzpl. z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 91, poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku *aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 10.000 zł.*, o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych ustaw karnych.

Łódź, dnia 17 sierpnia 1927 roku.

Wiceprezydent m. Łodzi

(—) **W. Groszkowski.**

Przetarg.

Magistrat m. Łodzi ogłasza niniejszem publiczny przetarg ofertowy na budowę oficyny na posesji miejskiej przy Placu Wolności Nr. 14 — z własnych przedsiębiorcy materiałów z robocizną, z wyjątkiem cegły, którą Magistrat będzie potrącać z rachunków, licząc po 70 zł. za tysiąc.

Ubiegać się mogą o budowę zarejestrowane przedsiębiorstwa i firmy, które wykażą się świadectwami, że już wykonywały większe roboty budowlane dla władz rządowych i samorządowych.

Oferty in minus z podaniem w procentach wysokości zniżki od sumy kosztorysowej należy składać w Magistracie, Plac Wolności Nr. 14, III piętro, pokój Nr. 52, do dnia 20 sierpnia r. b. do godz. 12, gdzie przejrzeć można kosztorys, projekt i warunki konkursu.

Magistrat zastrzega sobie prawo wyboru z pośród wniesionych ofert, względnie nie przyjęcia żadnej.

Magistrat m. Łodzi.

Opuścił prasę:

ROCZNIK STATYSTYCZNY MIASTA ŁODZI

Rok 1926.

Spis rozdziałów: **A.** Dane ogólne, **B.** Demografia, **C.** Higijena publiczna, **D.** Gruźlica, **E.** Opieka Społeczna, **F.** Moralność Społeczna, **G.** Życie umysłowe i kulturalne, **H.** Szkolnictwo, **J.** Ceny i koszty utrzymania, **K.** Zakłady użyteczności publicznej, **L.** Życie gospodarcze, **M.** Finanse Miejskie, **N.** Podatki państwowe, **O.** Nieruchomości, budowle i pożary.

358 tablic statystycznych.

Cena egzemplarza zł. 10.

**Skład Główny w Wydz. Statystycznym m. Łodzi,
Pl. Wolności Nr. 14.**

Miejski Kinematograf Oświatowy

TEL. 18-26.

WODNY RYNEK (róg Rokicińskiej),

PROGR. 31.

dojazd tramwajami 6 i 10.

Od wtorku, dn. 16 do poniedziałku, dn. 22 sierpnia 1927 r.

Dla Dorosłych: początek seansów codziennie o g. 18.45, 20.45

(w soboty i niedziele o g. 16.45, 18.45 i 20.45).

CHLUBA KOMPANJI

Komedja w 10 częściach. W roli głównej Reinhold Schünzel.

Nad program: ŚLADEM AMUNDESENA — 2 akty.

Dla Młodzieży: początek seansów codziennie o godz. 15 i 16.45
(w soboty i niedziele o godz. 13.15 i 15).

PRZYGODA Dramat w 8 częściach. **według powieści JACKA LONDONA**

Nad program: FARSA w 2-ch AKTACH.

W poczekalniach kina codz. do g. 22 audycje radiofoniczne.

Redaktor: **Marjan Tarłowski.**

Wydawnictwo Zarządu m. Łodzi.